

Henhold til hvilken samtlige Arvefæste-skøder til Ratlousdal er udfærdigede, og naar en Gang det Materiale, jeg har samlet, kommer op i Udvalget, skal jeg vise det ærede Medlem, hvis han bliver Medlem af Udvalget, at der findes mangfoldige andre Eksempler af lignende Art. Det er almindeligt, at Nyderen har Ret til at forlange Præstationen ydet in natura og ofte leveret paa en for Yderen højst ubekvem Maade.

Jeg glemte før at bemærke, at naar det ærede Medlem vil hævde, at der her nødvendigvis er Tale om en Foræring til Yderen, saa er jeg ikke sikker paa, at det altid vil slaa til. I mange Skøder staar der udtrykkelig nævnt, hvor stor den Sum var, som i sin Tid blev, om jeg saa maa sige, afløst med en Afgift. I et af Skøderne staar der f. Eks.: I Stedet for 30,000 Kr., udbetalt en Gang for alle, skal der leveres 120 Tdr. Byg om Aaret. Nu vil det vise sig, naar vi kommer til at regne det ud gennemsnitligt, hvordan det vil stille sig; muligvis vil undertiden Nyderen faa en Kapitalfordel, til andre Tider muligvis Yderen. Jeg tror ikke, det paa Forhaand kan fastslaas, at det altid, som det ærede Medlem sagde, vil blive til Fordel for Yderen.

Nøhr: Naar jeg har bedt om Ordet, er det egentlig blot for at takke den højtærede Landbrugsminister, fordi Sagen nu — jeg kan vel sige endelig — er bragt frem, men sent er jo bedre end aldrig. Jeg tillod mig at omtale dette Spørgsmaal ved Finanslovens første Behandling og den Gang at henstille til den højtærede Landbrugsminister at fremsætte Lovforslag af den Art. Der er senere indgivet Andragender i samme Retning, og navnlig er der kommet et af mange Hundrede Arvefæsteydere i Holbæk Amt underskrevet Andragende.

Det er ikke min Opfattelse og sikkert heller ikke andre ærede Medlemmers, at dette Lovforslag i og for sig betyder nogen epokegørende Reform af vore Landborforhold, men dets Betydning er den, at det fjerner en gammel Levning, der kan fjernes, og som jeg synes, baade Yderne og Nyderne maatte være tilfredse med at faa fjernet. Det glæder mig af Lovforslagets enkelte Paragraffer at se, at Andragernes Ønsker med Hensyn til Afløsning af denne Afgift væsentligt, for ikke at sige helt, er imødekommet af den højtærede Minister. Det gælder saaledes Beregningen af Afløsningssummen efter 24 Aars

Kapitelstakster med Udskydelse af de to højeste og de to laveste Takster, det gælder Fritagelsen for Stempelafgifter og Tinglæsningsgebyrer og ligeledes Fastsættelsen af en aarlig Ydelse, nemlig 4 pCt. aarlig Rente og $\frac{1}{2}$ pCt. Afdrag, hvis man ikke ønsker at betale hele Afløsningssummen paa een Gang. Det er selvfølgelig rigtigt, at Arvefæsteafgiften i det store og hele og for de allerflestes Vedkommende nærmest virker, som det ærede Medlem fra Svendborg (Wenzel Neergaard) sagde, som en ren og skær første Prioritet. Men der findes, som det ærede Medlem fra Odder (Hegelund-Lange) har gjort opmærksom paa, mange Arter og mange Bestemmelser angaaende Maaden at honorere denne Prioritet paa, og det, som har bevirket, at Spørgsmaalet er rejst paa dette Tidspunkt, er utvivlsomt den Omstændighed, at Arvefæsteyderne paa Grund af de høje Kapitelstakster pludselig har set sig nødsagede til at yde en Afgift — man kalde den saa Prioritetsafgift eller Arvefæsteafgift —, som udgør hen imod det dobbelte af, hvad man mente at være gaaet ind paa. Derfor er det ganske naturligt, at Spørgsmaalet er rejst, og at Regeringen har ønsket at værne Arvefæsteyderne mod en saadan tilfældig ny Skat.

Jeg takker altsaa den højtærede Minister, fordi Lovforslaget er fremkommet. Jeg kan selvfølgelig fra mit Synspunkt kun være glad derfor og skal udtale Ønsket om, at det gennem en Udvalgsbehandling maa lykkes at føre denne i og for sig ikke videre betydningsfulde Sag igennem saa hurtigt som muligt.

Landbrugsministeren (K. Pedersen): Jeg kan kun udtale min Tilfredshed med den gode Modtagelse, Lovforslaget har faaet, hvad jeg i og for sig ogsaa havde ventet, da der ved Finanslovbehandlingen er fremsat Ønsker om et saadant Lovforslag fra saa godt som alle Partiers Side. Den ærede sidste Taler har Ret i, at det ikke er nogen epokegørende Sag, der her er Tale om, men det drejer sig om et Forhold, som efter min Mening bør rettes saa snart som muligt, og jeg haaber, vi kan enes derom.

Det ærede Medlem fra Odder (Hegelund-Lange) spurgte, hvorfor jeg i § 1 i Stedet for 1915 havde sat 1913. Grunden er ene og alene den, at det ikke forekommer mig rigtigt at regne med de ekstraordinære Kapitelstakster, vi har haft de to sidste Aar. Det ærede Medlem